

Київський національний торговельно-економічний університет
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
_____ А.А. Мазаракі
_____ 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма	«Фінансова аналітика»

Київ 2020

ВСТУП

Програму вступного випробування зі спеціальності «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Фінансова аналітика» розроблено згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів.

Метою даної програми є забезпечення вступників необхідною інформацією щодо структури і змісту вступного випробування, а також створення необхідних умов для оцінки знань, здобутих ними у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності «Облік і оподаткування» спеціалізації «Фінансова аналітика».

Програма вступного випробування містить такі розділи: «Аналіз господарської діяльності», «Економічний аналіз», «Фінансовий облік».

До програми додається список рекомендованих джерел та критерії оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління. Місце і роль аналізу господарської діяльності у формуванні інформаційної системи управління. Сутність і значення аналізу господарської діяльності. Зміст аналізу господарської діяльності: предмет, мета і завдання. Класифікація видів аналізу господарської діяльності.

Методичне забезпечення аналізу господарської діяльності. Метод аналізу господарської діяльності. Загальнонаукові і специфічні теоретико-пізнавальні категорії аналізу господарської діяльності. Базові концептуальні положення аналізу господарської діяльності.

Інформаційна база та організація аналізу господарської діяльності. Економічна інформація та основні ознаки її класифікації в аналізі господарської діяльності. Система інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Інформація бухгалтерського обліку. Організаційно-інформаційна модель аналізу господарської діяльності та її елементи.

Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції промислових підприємств. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва, реалізації і собівартості промислової продукції. Методика аналізу організаційно-технічного рівня виробництва. Загальний аналіз

обсягу виробництва і реалізації продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз витрат на 1 грн реалізованої продукції. Аналіз собівартості окремих видів реалізованої продукції.

Аналіз трудових та матеріальних ресурсів підприємства. Методика аналізу трудових ресурсів промислового підприємства. Аналіз забезпеченості підприємства кадрами. Аналіз динаміки трудових ресурсів підприємства. Аналіз руху трудових ресурсів. Оцінка кваліфікації працівників. Аналіз використання робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз динаміки основних засобів підприємства. Аналіз якісного стану основних засобів.

Аналіз реалізації товарів і витрат підприємств торгівлі. Аналіз товарообороту в цілому, за видами, організаційними формами, методами торгівлі. Аналіз і оцінка впливу зовнішніх чинників на зміну товарообороту. Оцінка впливу внутрішніх чинників (зміни товарних ресурсів, трудових ресурсів, наявності та ефективності використання основних засобів) на зміну товарообороту. Загальний та факторний аналіз витрат. Аналіз складу, структури і динаміки витрат за видами діяльності та елементами.

Аналіз товарообороту і витрат підприємств ресторанного господарства. Аналіз товарообороту з реалізації продукції власного виробництва, покупних товарів і послуг. Аналіз рівномірності реалізації продукції власного виробництва та покупних товарів. Факторний аналіз товарообороту підприємств ресторанного господарства. Витрати підприємств ресторанного господарства та їх класифікація. Аналіз собівартості продукції підприємств ресторанного господарства. Загальний аналіз витрат.

Аналіз виробництва і собівартості продукції підприємств сільськогосподарства. Аналіз виробництва, реалізації і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств в умовах фінансової кризи. Аналіз природно-кліматичних умов діяльності сільськогосподарських підприємств. Аналіз використання земельних ресурсів. Аналіз виробництва продукції рослинництва. Аналіз виробництва продукції тваринництва. Аналіз витрат і собівартості продукції сільськогосподарських підприємств.

Аналіз виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості продукції капітального будівництва. Показники і зміст аналізу виконання плану капітальних вкладень та введення в дію основних засобів. Показники і зміст аналізу обсягу будівельно-монтажних робіт за виконавцями, об'єктами. Структурно-логічна модель системи факторного аналізу обсягу будівельно-монтажних робіт. Аналіз

собівартості будівельних і монтажних робіт на об'єктах капітального будівництва.

Аналіз виробництва та собівартості робіт і послуг автомобільного транспорту. Мета і завдання аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Організаційно-інформаційна модель аналізу виробництва і собівартості робіт та послуг автомобільного транспорту. Аналіз перевезень за загальним обсягом та видами. Показники використання транспортних засобів та їх аналіз. Факторний аналіз обсягу вантажообороту.

Аналіз діяльності фінансово-кредитних установ. Мета і завдання аналізу діяльності фінансово-кредитних установ. Організаційно-інформаційна модель аналізу діяльності фінансово-кредитних установ.

Аналіз доходів і витрат фінансово-кредитних установ. Методика аналізу результатів діяльності фінансово-кредитних установ. Аналіз показників формування і розподілу чистого прибутку. Аналіз руху та ефективності використання капіталу фінансово-кредитних установ. Аналіз динаміки та ефективності використання ресурсів фінансово-кредитних установ.

Аналіз діяльності бюджетної установи. Аналіз рівня організації та управління діяльністю бюджетної установи. Аналіз кадрового забезпечення бюджетної установи. Методика аналізу обсягу діяльності бюджетної установи. Методика аналізу майна бюджетних установ. Аналіз основних засобів і нематеріальних активів бюджетних установ за видами та соціально-економічними функціями бюджетних установ.

Розділ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Економічний аналіз і його місце в системі наукових знань. Об'єктивні передумови розвитку економічного аналізу в сучасних умовах господарювання. Характерні ознаки економічного аналізу і його відмінність від інших економічних наук. Взаємозв'язки економічного аналізу у системі економічних наук. Змістові характеристики та цільові спрямування економічного аналізу. Періодизація розвитку економічного аналізу в Україні. Пріоритети розвитку сучасного економічного аналізу.

Предмет, об'єкти, функції та завдання економічного аналізу. Трансформація економічного аналізу у зв'язку із зміною філософії управління. Предмет і об'єкти економічного аналізу, їх класифікація і особливості дослідження. Принципи економічного аналізу. Оціночна, діагностична та пошукова функції економічного аналізу. Цілі та завдання економічного аналізу, їх трансформація в сучасних умовах господарювання. Доведення і аргументації в економічному аналізі.

Види економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу та їх характеристика. Характеристики часових видів економічного аналізу, їх особливості залежно від предмету і об'єктів аналізу. Переваги і недоліки ретроспективного та оперативного економічного аналізу. Тематичний економічний аналіз, його види і сфери застосування. Характеристики видів економічного аналізу за рівнем охоплення об'єкту дослідження.

Оперативний економічний аналіз. Предмет і об'єкти оперативного економічного аналізу. Інформаційна база оперативного економічного аналізу. Оперативний моніторинг і діагностика діяльності суб'єктів господарювання. Оцінка відхилень від регламентованих параметрів. Ситуаційний (адаптивний) оперативний економічний аналіз. Оцінка пріоритетності проблем. Спіраль циклічного розвитку підприємства.

Метод економічного аналізу і його характеристики. Поняття методу економічного аналізу, його загальнонаукове і функціональне значення. Характерні ознаки методу економічного аналізу. Сфери застосування методів і прийомів економічного аналізу, їх вибір для розв'язання конкретних аналітичних задач. Система аналітичних показників економічного аналізу та їх класифікація. Поняття факторів (чинників) зміни та розвитку економічних явищ і процесів. Класифікація економічних факторів при дослідженні причинно-наслідкових зв'язків.

Моделювання факторних систем в аналізі економічних явищ та процесів. Сутність моделей та моделювання в економічному аналізі. Поняття факторного економічного аналізу, його цільове спрямування. Процес моделювання, його етапи і складові елементи. Індикатори моделювання факторних систем в процесі реалізації функцій економічного аналізу. Основні прийоми моделювання господарських операцій, процесів і економічних явищ – метод подовження, скорочення і розширення.

Евристичні методи в економічному аналізі. Сутність та класифікація евристичних методів, їх переваги і недоліки. Особливості застосування евристичних методів в економічному аналізі. Метод мозкового штурму, його специфіка, модифікації, етапи і можливості застосування.

Методи та прийоми загального економічного аналізу. Економіко-логічні методи і прийоми, як інструмент обробки економічної інформації, що застосовуються при вивченні економічних явищ і процесів на макро - і мікроекономічних рівнях. Класифікація економіко-логічних (традиційних) методів і прийомів, галузь їх застосування. Місце методів загального економічного аналізу серед економіко-логічних методів і прийомів.

Характеристика методу балансового ув'язування та особливості його застосування.

Методи та прийоми порівняльної комплексної оцінки. Можливості застосування порівняльної комплексної оцінки в економічному аналізі. Методи детермінованої комплексної оцінки господарської діяльності: метод сум, метод сум місць, метод геометричної середньої, метод відстані від еталону, таксонометричний метод. Методи стохастичної комплексної економічної оцінки: методи двомірного шкалування, експертно-статистичні, метод компонентного аналізу. Компаративний аналіз господарської діяльності.

Методи та прийоми детермінованого факторного аналізу. Методи кількісної оцінки впливу факторів на зміну результативного показника. Умови застосування методів та прийомів детермінованого факторного аналізу. Етапи детермінованого факторного аналізу. Сутність і зміст елімінування. Відбір факторів, побудова факторних моделей. Переваги та недоліки застосування методу ланцюгових підстановок, методів абсолютних і відносних різниць.

Економіко-математичні методи в економічному аналізі. Економіко-математичні методи в економічному аналізі як важливий інструмент дослідження національної економіки на макро-економічному та мікроекономічному рівнях. Характеристика економіко-математичних методів. Вимоги до використання економіко-математичних методів в економічному аналізі. Класифікація економіко-математичних методів аналізу.

Організація економічного аналізу. Методологічний та організаційний аспекти економічного аналізу і їх взаємозв'язок. Принципи організації економічного аналізу на макро - і мікрорівнях. Види організаційних систем економічного аналізу, їх характеристики. Особливості здійснення економічного аналізу в умовах використання інформаційних технологій і систем. Функціональна інтеграція підсистем економічного аналізу різних ієрархічних рівнів.

Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Характеристика джерел формування та класифікація економічної інформації для цілей аналізу. Інформаційна база економічного аналізу. Види інформаційних ресурсів аналізу. Основні принципи формування інформаційної бази аналітичних досліджень. Перевірка достовірності інформації економічного аналізу.

Методика комплексного економічного аналізу та її структурні елементи. Змістові характеристики методики комплексного економічного аналізу. Елементи методики комплексного економічного аналізу. Етапи комплексного економічного аналізу. Загальна модель комплексного

економічного аналізу: комплекси і блоки аналітичних задач, система показників їх характеристика, класифікація та взаємозв'язок. Послідовність аналітичного обґрунтування управлінських рішень.

Розділ 3. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

Основи побудови фінансового обліку. Сутність фінансового обліку. Предмет і об'єкти фінансового обліку. Завдання фінансового обліку. Взаємозв'язок фінансового обліку з управлінським обліком. Методичні прийоми фінансового обліку. Організація і технологія фінансового обліку на підприємстві. Нормативне регулювання фінансового обліку.

Облік грошових коштів. Облік готівки у касі. Порядок ведення касової книги. Звіт касира, його перевірка і опрацювання в бухгалтерії. Характеристика рахунків (субрахунків) з обліку готівки. Інвентаризація готівки у касі. Облік касових операцій. Особливості обліку готівки в іноземній валюті. Облік коштів на рахунках у банках.

Облік дебіторської заборгованості. Визнання та класифікація дебіторської заборгованості. Облік та оцінка поточної дебіторської заборгованості. Характеристика рахунків з обліку поточної дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік та оцінка довгострокової дебіторської заборгованості.

Облік запасів. Визначення та класифікація запасів. Визнання запасів. Оцінка запасів при придбанні, списанні та на дату звітності. Облік виробничих запасів. Облік незавершеного виробництва, браку, напівфабрикатів та готової продукції. Синтетичний та аналітичний облік незавершеного виробництва, напівфабрикатів та готової продукції. Облік товарів. Документальне оформлення руху товарів.

Облік основних засобів. Визнання, класифікація та оцінка основних засобів. Амортизація (знос) основних засобів. Зменшення корисності основних засобів. Облік основних засобів. Документальне оформлення операцій з основними засобами. Характеристика рахунків з обліку операцій з основними засобами. Аналітичний облік основних засобів. Облік орендних операцій. Особливості обліку інших необоротних матеріальних активів. Інвентаризація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів та облік її результатів.

Облік нематеріальних активів. Визначення та класифікація нематеріальних активів. Визнання і оцінка нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів.

Зменшення корисності нематеріальних активів. Облік нематеріальних активів. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів.

Облік фінансових інвестицій. Визнання, облікова класифікація та оцінка фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік еквівалентів грошових коштів. Облік інших поточних фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. Облік фінансових інвестицій до погашення.

Облік зобов'язань. Облік зобов'язань за виданими векселями. Облік короткострокових позик. Облік розрахунків за виплатами працівникам. Облік розрахунків за заробітною платою. Облік розрахунків з депонентами. Облік розрахунків за іншими виплатами. Облік розрахунків зі страхування. Облік розрахунків за податками та іншими обов'язковими платежами. Облік поточних забезпечень.

Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності. Облік доходів. Визначення, класифікація та оцінка доходів. Характеристика рахунків з обліку доходів. Облік доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Облік інших операційних доходів. Облік фінансових доходів. Облік інших доходів діяльності. Облік витрат. Облік прибутку, використаного у звітному періоді. Облік непокритих збитків.

Облік власного капіталу. Визначення та структура власного капіталу. Характеристика рахунків з обліку власного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) як складової власного капіталу.

Фінансова звітність підприємств. Склад, якісні характеристики та принципи фінансової звітності. Загальний порядок підготовки та складання фінансової звітності. Мета, призначення, структура та методика складання: балансу (звіту про фінансовий стан); звіту про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів; приміток до річної фінансової звітності.

Фінансова звітність за сегментами. Мета складання звітності за сегментами, її структура. Критерії визнання та види звітних сегментів.

Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах. Визначення облікової політики, облікової оцінки, події після дати балансу. Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах.

Консолідована і зведена фінансова звітність. Склад консолідованої фінансової звітності та загальний порядок її складання.

Спрощена фінансова звітність. Мета складання спрощеного фінансового звіту малого підприємства. Методика складання балансу за формою № 1-м та звіту про фінансові результати за формою № 2-м. Методика складання балансу за формою № 1-мс та звіту про фінансові результати за формою № 2-мс.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

До розділу 1. АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. *Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Н.С. Барабаш ; за заг. ред. Є.В. Мниха. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 395 с.*

2. *Назарова К. О. Аналіз діяльності бюджетних установ : навч. посіб. / К. О. Назарова, Т. А. Кумченко; За заг. ред. Г. О. Кравченко; іїв. нац. торг. - екон. ун-т. -К. : КНТЕУ, 2006. -208 с.*

3. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. -К.: "Центр учбової літератури", 2013. -384 с.

4. Парасій - Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності (практикум): навч. посібник / І.М.Парасій-Вергуненко, Г.А.Ямборко.; за ред. проф. Л.М.Кіндрацької. – К.: КНЕУ, 2013 – 376 с.

5. Єршова Н. Ю. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум : навч. посіб. / Н. Ю. Єршова, О. В. Портна. – Львів : Магнолія 2006, 2015. – 306 с.

До розділу 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

1. Баканов М. И. Теория экономического анализа. Уч. пособие / М.И. Баканов, М.В. Мельник, А.Д. Шеремет - М., финансы и статистика. 2005 – 536 с.

2. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу : підручник / А.Д. Бутко. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 411 с.

3. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник / Є.В. Мних.– Київ: Знання, 2011. – 630 с.

4. Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш - Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014 – 536 с.

5. Міщук Г.Ю. Економічний аналіз: навч. посібник / Г.Ю. Міщук, Т.М. Джигар, О.О. Шишкіна – Рівне : НУВГП, 2017. – 156 с.

До розділу 3. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

1. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для ВНЗ/ Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів; М-во освіти і науки України.- 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Центр учб. літ., 2016. - 424 с.

2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.

3. Лишиленко А. Бухгалтерський облік: підруч.- К.: Центр учбової літератури, 2017.- 670 с.

4. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посібник. – Київ: КПІ ім. Сікорського; Вид-во «Політехніка», 2017. – 248 с.

5. Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Л.В. Нападівська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова та ін./ За ред. Л.В. Нападівської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 700 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок згідно з вимогами програми вступного фахового випробування. Програма складається на основі фахових дисциплін освітнього ступеня «бакалавр».

2. Структура екзаменаційного білета Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.